

NEMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Jazyk sa vníma ako možný zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ktorý je predpokladom pre ďalšie vzdelávanie. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať doma alebo v niektorom z jej členských štátov, či kdekoľvek vo svete.

Vyučovanie nemeckého jazyka musí zodpovedať vzdelávacím požiadavkám základnej školy, t. j. má žiaka viesť k tomu, aby bol schopný cieľavedome usmerňovať svoj vlastný život, aby si zo školy odnášal trvalé hodnoty, názory a postoje.

Vyučovanie nemeckého jazyka rozvíja a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesijnú akcieschopnosť, najmä v medzinárodných súvislostiach a slúži tak rozvoju osobnosti. Na vyučovaní nemeckého jazyka sa žiak učí poznávať životné podmienky, postoje a spôsoby konania ľudí v nemecky hovoriacich krajinách.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Nemecký jazyk
Ročník:	siedmy
Časová dotácia:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	0 h
Počet hodín v ŠkVP:	2 h
Vyučovací jazyk:	slovenský

UČEBNÉ OSNOVY

Ciele predmetu nemecký jazyk

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky.

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizovať vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,

- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kľúčové kompetencie

- Žiak získa vedomosti a zručnosti v súlade s obsahovým a vzdelávacím štandardom.
- Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:
 - riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine
 - vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
 - lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.
- Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:
 - kritické myslenie,
 - tvorivé myslenie,
 - prosociálne a prospoločenské myslenie.

Všeobecné kompetencie

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,

- opísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené slovné spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingválne kompetencie

žiak dokáže:

- naviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď.

Pragmatické kompetencie

žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.
- **Komunikačné zručnosti**

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Učebný plán

Časová dotácia pre nemecký jazyk je **2 hodiny týždenne**. Táto dotácia sa vhodne rozdelí podľa náročnosti tematických celkov.

Obsahový štandard

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť /osobné údaje, rodina – vzťahy v rodine, národnosť, súrodenci, ľudské vlastnosti, medziludské vzťahy, generačné problémy/ - 9 h.

Stravovanie /nápoje, mäso a mäsové výrobky, zelenina a ovocie, mliečne výrobky, stravovacie návyky/ - 11 h.

Voľný čas a záľuby /záľuby, literatúra/ - 14 h.

Uprostred multikultúrnej spoločnosti /rodinné sviatky, štátne a cirkevné sviatky, zvyky a tradície, zblížovanie kultúr a rešpektovanie tradícií/ - 4 h.

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie /ľudské telo, fyzické charakteristiky, choroby a nehody, hygiena a starostlivosť o telo, nemocnica, klinika, lieky/ - 8 h.

Doprava a cestovanie /dopravné prostriedky, osobná doprava, turistika a cestovný ruch/ - 20 h.

Výkonový štandard

Rodina a spoločnosť

Výkonový štandard

- predstaviť seba, svoju rodinu, známych, priateľov
- zoznámiť sa
- privítať niekoho
- opísať seba, svoju rodinu, ich dobré aj zlé vlastnosti
- ovládať slovnú zásobu
- odpovedať na otázky týkajúce sa tohto tematického okruhu
- hovoriť o povolaniach
- povedať, kto odkiaľ pochádza

- poznať určité a neurčité členy
- skloňovať podstatné mená
- používať osobné zámená v nominatíve a akuzatíve
- používať prívlastňovacie zámená v nominatíve a akuzatíve
- používať zápor „kein“
- používať slovesá v prítomnom čase
- používať slovesá v oznamovacích a opytovacích vetách
- používať predložku – von, aus
- porozumieť jednoduchému vypočutému textu
- tvoriť dialógy
- opísať jednoduchý príbeh

Stravovanie

Výkonový štandard

- používať slovnú zásobu na tému Jedlo a nápoje
- tvoriť množné číslo podstatných mien
- vymenovať a používať prívlastňovacie zámená v nominatíve a akuzatíve
- tvoriť a používať číslovky od 20 – 100
- časovať nepravidelné slovesá – essen, schlafen
- časovať slovesá s odlučiteľnou predponou – aufstehen, aufräumen, einkaufen
- časovať modálne sloveso mögen
- používať vykanie Sie
- porozumieť jednoduchému vypočutému textu
- povedať, čo má/nemá rád
- zdvorilo pozdraviť a rozlúčiť sa
- spýtať sa na cenu
- ospravedlniť sa
- vyjadriť prekvapenie
- opísať deň
- vyjadriť časové údaje
- tvoriť dialógy

Voľný čas a záľuby

Výkonový štandard

- ovládať slovnú zásobu na tému voľný čas, záľuby
- predstaviť svoje záľuby
- hovoriť o svojich koníčkoch
- časovať a používať slovesá sammeln, basteln
- časovať a používať slovesá – lesen, fernsehen, laufen, fahren, treffen
- tvoriť rozkazovací spôsob 2. os. j. č.
- používať zápor nicht, kein
- správne používať predložku in + A
- povedať, čo robím
- povedať, ako trávim čas s kamarátmi
- povedať, že niečo neviem
- niečo navrhnúť, návrh prijať alebo odmietnuť
- vyzvať niekoho, aby niečo urobil

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Výkonový štandard

- tvoriť radové číslovky
- poznať sviatky ako Vianoce, Veľká noc
- opísať sviatky ako Vianoce, Veľkú noc
- viesť dialógy na tému rodinné sviatky
- poznať zvyky a obyčaje v nemecky hovoriacich krajinách
- korešpondovať
- blahoželať
- spomenúť si na niekoho, kto má sviatok
- pripomenúť, že má niekto sviatok

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Výkonový štandard

- vymenovať časti tela
- opísať bolesť jednotlivých častí ľudského tela
- používať osobné zámená v datíve
- tvoriť a používať préteritum slovies haben a sein
- správne používať spojku deshalb
- povedať, že ho niečo bolí
- niekomu popriať skoré uzdravenie
- porozprávať, čo sa včera stalo
- uviesť dôvod

Doprava a cestovanie

Výkonový štandard

- uviesť správne adresu
- vymenovať dopravné prostriedky
- opísať cestu
- používať prídavné meno nächst-
- používať osobné zámená v akuzatíve
- používať privlastňovacie zámeno Ihr/Ihre
- používať predložku mit + D
- používať predložku zu + D
- používať predložky nach, in + mesto/krajina
- niekomu zavolať
- spýtať sa niekoho na adresu a telefónne číslo
- povedať, ktoré dopravné prostriedky používam
- povedať, ako často niečo robím
- povedať, kto koho navštívi a kam niekto cestuje
- vyjadriť časové údaje
- hovoriť o cestovaní vlakom
- robiť komplimenty
- zdvorilo sa obrátiť na dospelého

Zoznam kompetencií na úrovni A1

7. ročník

- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – upútať pozornosť, pozdraviť, odpovedať na pozdrav, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie, predstaviť sa, niekoho predstaviť, reagovať, keď sa niekto predstaví alebo je predstavený, niekoho osloviť a reagovať na oslovenie, rozlúčiť sa – ustálené slovné spojenia, oznamovacia veta, osobné zámená, privlastňovacie zámená v nominatívne a akuzatívne
- vypočuť si a podať informácie – informovať sa, oznámiť – opytovacia veta, W-otázka, préteritum sein a haben
- vybrať si z ponúkaných možností – identifikovať, opísať, potvrdiť, odmietnuť – člen podstatných mien v nominatívne a akuzatívne /určitý, neurčitý člen/, prídavné meno ako predikativ, obligatórne zámeno, ustálené slovné spojenia, pomocné slovesá mať, byť v prítomnom čase, zápor kein pred podstatným menom v nominatívne a akuzatívne, zápor nicht po slovese, spojky und, und auch, aber, rozkazovací spôsob, vyjadriť názor – vyjadriť názor, vyjadriť súhlas, vyjadriť nesúhlas – ustálené slovné spojenia
- vyjadriť vôľu – vyjadriť plány – predložka an, um, zu, mit, ustálené slovné spojenia
- vyjadriť schopnosť
- vyjadriť pocity – vyjadriť šťastie, radosť, uspokojenie, vyjadriť smútok, vyjadriť súcit, potešiť – ustálené slovné spojenie, obligatórne zámeno es
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne – vyjadriť sklamanie, spokojnosť, pošťožovať si – jednoduchá veta, ustálené slovné spojenia, menný prísudok
- stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám a povinnostiam – vyjadriť príkaz, zákaz, žiadať povolenie, súhlas, dať súhlas, dohodnúť, dať a pridať ponuky – ustálené slovné spojenia, oznamovacia, rozkazovacia veta, akuzatív podstatných mien, opytovacia veta, predložky času, predložky miesta a smeru
- reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti – ospravedlniť sa, vyčítať – ustálené slovné spojenia
- reagovať na príbeh alebo udalosť – vyjadriť záujem o niečo, vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva, vyjadriť prekvapenie, vyjadriť nezáujem – zvolacia veta, prítomný čas pravidelných slovies, ustálené slovné spojenia
- dať ponuku a reagovať na ňu – žiadať niekoho o niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby sme niečo spoločne urobili, ponúknuť pomoc, pýtať sa na priania, ponúknuť veci, predmety, sľúbiť – ustálené slovné spojenia, oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia a zvolacia veta, vykanie, podstatné mená, určitý, neurčitý člen, množné číslo
- reagovať na niečo, čo sa má udiť – žiadať od niekoho niečo, reagovať na žiadosť, povzbudiť – ustálené slovné spojenia, podstatné mená, rozkazovací spôsob
- reagovať pri prvom stretnutí – predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať – oznamovacia, opytovacia veta, predložka von, aus
- telefonovať – začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor – ustálené slovné spojenia
- uistiť sa v rozhovore, že slová boli pochopené – požiadať o pomoc pri vyjadrení slova, opätovne sa pýtať, prosiť o opakovanie, signalizovať

porozumenie – oznamovacie, opytovacie vety, ustálené slovné spojenia, W-otázky, prítomný čas nepravidelných slovies

Prierezové témy

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Metódy, formy a postupy nemeckého jazyka

Vyučujúci si podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy, osobitostí žiakov a materiálno-technického vybavenia školy vyberajú formy, metódy a techniky na dosiahnutie stanovených cieľov.

Vyučujúci na jednotlivých vyučovacích hodinách využívajú nasledujúce metódy:

- motivačné metódy – motivačný rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, príklady z praxe,
- expozičné metódy – vysvetľovanie, pozorovanie, rozhovor, beseda,
- metódy práce s informáciami – čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením, práca s odbornou literatúrou a slovníkmi, práca s technikou a internetom,
- problémové metódy – heuristická metóda, projektová metóda,
- fixačné metódy – metóda opakovania, precvičovania (ústne, písomné),
- aktivujúce metódy – práca v skupine, diskusia,
- diagnostické metódy – metódy overovania, hodnotenia.

Vyučujúci využívajú aj čiastočne riadené techniky ako brainstorming, či samostatná práca, skupinová práca a tiež voľné, neriadené techniky – hry, doplňovačky, ošesmerovky, pexesá, dominá, riešenie problému, či simuláciu. O spestrenie vyučovacieho procesu sa vyučujúci snažia zavádzaním nových vyučovacích metód, napr. projektové, problémové a kooperatívne vyučovanie.

Pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole je dôležité aj kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom; kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy; prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecku a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných; myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť. Spomenuté metódy, formy a techniky sú vždy primerané veku a mentálnej úrovni žiakov.

Učebné zdroje:

- učebnica Beste Freunde 1, pracovný zošit
- učebnica Beste Freunde 2, pracovný zošit

- nahrávky na CD, DVD
- odborná literatúra
- vlastné materiály
- internet

Hodnotenie predmetu:

Žiaci v 7. ročníku sú hodnotení známkou podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie žiakov.

Najvyšším cieľom hodnotenia výkonov je preskúšanie /ústne a písomné/, ktoré ma slúžiť ako informácia pre žiakov a učiteľov.

Kritéria hodnotenia ústneho prejavu

- plynulosť – učiaci sa vie rozprávať po nemecky na základné témy plynulo, bez neprimeraného prerušovania prejavu pre nedostatok vhodnej slovnej zásoby a jazykových prostriedkov,
- správnosť – učiaci sa používa vhodné výrazové prostriedky správne s ohľadom na adresáta, obsah prejavu a formálny a neformálny štýl. Výslovnosť nenarušuje zrozumiteľnosť prejavu. Prejav po obsahovej stránke zodpovedá úlohe.
- slovná zásoba – učiaci sa má dostatočný rozsah slovnej zásoby. Zbytočne neopakuje rovnaké slová.
- gramatické štruktúry – učiaci sa používa gramatické štruktúry a iné jazykové prostriedky v súlade s obsahom prejavu. Vetná stavba je pestrá.

Kritéria hodnotenia písomného prejavu

- splnenie úlohy – prejav učiaceho zodpovedá z obsahovej stránky zadaniu,
- slovná zásoba – učiaci sa využíva široký rozsah slovnej zásoby o danej téme. Používa synonymá, antonymá, prirovnania.
- gramatické štruktúry – učiaci sa ovláda gramatické štruktúry a rozlišuje používanie slovesných časov s ohľadom na tému. Pravopis jazykových prostriedkov je správny.

Hodnotenie výkonov sa môže uskutočňovať buď na základe kvantitatívnych alebo kvalitatívnych metód hodnotenia. Kvantitatívne metódy môžu byť využité pri hodnotení výkonov v oblasti rečovej recepcie /počúvanie a čítanie s porozumením/ a jazykového systému /slovná zásoba, gramatika/, kvalitatívne metódy v oblasti interakcie /dialóg/ a rečovej produkcie /monológ, písanie/.

Pri celkovom hodnotení žiaka zohľadní učiteľ stále výkony počas daného obdobia, ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol učením a správnou motiváciou.

Hodnotiace portfólio

- odpovede ústnou alebo písomnou formou sú hodnotené známkou,
- písomné práce po každej prebranej lekcii sú hodnotené známkou, pri neprítomnosti preskúšanie písomnou formou,
- práca s textom, práca s cvičeniami a slovná zásoba sú hodnotené známkou,
- projekty ak sú prezentované aj ústnou formou sú hodnotené známkou,

- aktivita na vyučovaní môže byť hodnotená známkou a zohľadnená vo výslednej známke,
- sledovanie systematickej prípravy žiaka na vyučovanie (domáce úlohy).

Hodnotenie písomných prác

úspešnosť	známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5